

Tilburg University

De affaire Brandt Corstius (Column)

van Dijk, J.J.M.

Published in:
Secondant

Publication date:
2009

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Dijk, J. J. M. (2009). De affaire Brandt Corstius (Column). *Secondant*, 23(2), 52.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Column

DE AFFAIRE BRANDT CORSTIUS

De redactie van *NRC/Handelsblad* besloot onlangs dat het tijd was om de criminoloog Buikhuisen te rehabiliteren. De krant wees erop dat het onderzoek naar de biosociale achtergronden van chronische delinquentie inmiddels internationaal een hoge vlucht heeft genomen. Hierbij werd onder meer verwezen naar de zeer omvangrijke onderzoekslijn naar de relatie tussen Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD) en gedragsproblemen. Gewezen werd ook op de studies van Terry Moffitt. Hieruit blijkt dat de vraag of een kind blijvende psychische schade oploopt van kindermishandeling – en daardoor later zelf wellicht gewelddadig gedrag gaat vertonen – afhankelijk is van de aanwezigheid van een specifieke, genetisch bepaalde eigenschap. Moffitt ontving voor dit onderzoek vorig jaar de Stockholm prijs voor criminologie. Zonder de door Brandt Corstius en anderen destijds tegen Buikhuisen gevoerde hetze, zou hij volgens Moffitt zeker voor deze prijs in aanmerking zijn gekomen.

Jan van Dijk is hoogleraar Victimologie en Menselijke Veiligheid aan de Universiteit van Tilburg.

In de *NRC* verschenen vervolgens enkele ingezonden brieven met negatieve oordelen over Buikhuisen, waaronder één van Brandt Corstius. In reactie hierop schreven enkele deskundige onderzoekers dat Brandt Corstius geen benul heeft van natuurwetenschappelijk onderzoek. Deze schreef daarop gepikeerd dat hij toch echt ooit bij een faculteit van wis- en natuurkunde is gepromoveerd. Oftewel, hier sprak een echte doctor, en nog wel in de natuurwetenschappen. Ik zou menen: des te erger!

In het weekblad *Vrij Nederland* is deze doctor Brandt Corstius namelijk omstreeks 1978 maandenlang tekeer gegaan tegen Buikhuisen en diens luttele verdedigers waaronder ondergetekende. Hij vergeleek ons daarin met Hitler en Goebbels alsmede met Pinochet en Videla. Ook beweerde hij dat Buikhuisen “het verzamelpunt” vormde van “het fascisme in Nederland” en dat hem daarom hardhandig de mond moest worden gesnoerd. Buikhuisen zou volgens Brandt Corstius maar het beste in een inrichting kunnen worden opgesloten. Vervolgens riep hij de lezers op om de oratie van Buikhuisen te verstoren, hetgeen vervolgens ook prompt gebeurde. De redactie van *Vrij Nederland* was zo ingenomen met dit initiatief dat ze zijn columns bundelde en als boekje uitgebracht onder de fijnzinnige titel *Buikhuisen is Dom en Slecht*. Het door Buikhuisen voorgestelde onderzoek ondervond vervolgens dermate veel tegenwerking dat hij en zijn vrouw na enkele jaren besloten dan maar een antiekzaak te beginnen.

Hoe is mogelijk dat in Nederland een internationaal goed bekendstaande onderzoeker, die in zijn proefschrift over hangjongeren de Nederlandse taal verrijkte met het begrip *provo*, door een collega-onderzoeker van de universiteit kon worden weggepest? Waarom sprong niemand in de bres voor de vrijheid van wetenschappelijk onderzoek? Er zijn drie antwoorden te geven op deze klemmende vraag. Het eerste is dat de doorsnee Nederlandse intellectueel destijds als de dood was voor dr. Brandt Corstius. Pas toen Theo van Gogh de moed had om hem aan te vallen, is aan dit terreurregime een einde gekomen. De tweede reden is de toenmalige hoge sociologendichtheid in Nederland. Sociologen stonden destijds in meerderheid fel afwijzend tegenover een biosociale benadering van menselijk gedrag – het zogenoemde vergeestelijke mensbeeld van de sociologie – en zij vormden toen een invloedrijke groep.

De derde reden kan worden gevonden in het boek van Jan Blokker en zonen over de Nederlandse identiteit, geïllustreerd aan de hand van twaalf moorden op bekende Nederlanders. In het door hen behandelde rijtje slachtoffers van hysterische lynchpartijen, onder wie Bonifatius en de gebroeders De Wit, zou Buikhuisen niet hebben misstaan. De Nederlandse identiteit bestaat wel degelijk en vatbaarheid voor hetzes maakt er helaas deel van uit. Wij wensen Buikhuisen en zijn vrouw nog vele gelukkige jaren toe in zonnig Spanje. <<